

12 / 2023

RAPPORT

**Studiebarometeret 2022 –
dokumentasjonsrapport**

2023

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Studiebarometeret 2022 – dokumentasjonsrapport
Forfatter(e)	Gustavo Guajardo, Magnus Strand Hauge, Kristoffer Fretland Øygarden
Dato	21.11.2023
Rapportnummer	12-2023
ISSN-nr	1892-1604

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Data fra undersøkelsen publiseres på www.studiebarometeret.no. Data formidles også direkte til universitetene og høyskolene.

Formålet er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi informasjon om studentenes opplevde studiekvalitet. Høsten 2022 ble Studiebarometeret gjennomført for tiende gang. Nesten 35 000 studenter svarte på undersøkelsen. I underkant av 7000 av disse var tredjeårsstudenter som deltok i en pilotering av utsending av undersøkelsen til tredjeårsstudenter.

Denne rapporten beskriver gjennomføringen av undersøkelsen; arbeidet i forkant, underveis og i etterkant av datainnsamlingen. Rapporten tar blant annet for seg tidsbruk i skjemautfyllingen, frafall og svarinnngang. Rapporten beskriver også manglende svar og andre relevante aspekter knyttet til hvordan studentene har besvart spørsmålene, i tillegg til terskelverdier for publisering av resultater på studieprogramnivå på www.studiebarometeret.no.

Innhold

1 Om Studiebarometeret.....	6
1.1 Hvem inngår i undersøkelsen?.....	6
2 Spørreskjemaet	6
2.1 Generelt om skjemaet.....	6
2.2 Utvikling av skjemaet	7
3 Gjennomføring	9
3.1 Datagrunnlaget	9
3.2 Markedsføring og oppfølging	10
3.3 Personvern	13
4 Svarinngang.....	13
4.1 Totalt	13
4.2 Institusjonsnivå	15
4.3 Utdanningstyper	17
4.4 Hvem besvarte undersøkelsen?.....	18
4.5 Hvordan får studentene informasjon om undersøkelsen?	21
4.6 Hvorfor svarte studentene på undersøkelsen?	24
4.7 Tidsbruk.....	26
4.8 Frafall underveis i utfyllingen	26
5 Bearbeiding av data i etterkant	28
6 Indeksene i Studiebarometeret	29
7 Studieprogrammene og nettportalen	31
7.1 Studieprogrammer og terskelverdier.....	31
7.2 Sammenlåing av data og visning i nettportalen	31

Sammendrag

Den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret ble gjennomført for tiende gang høsten 2022. Studiebarometeret gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Nesten 35 000 studenter svarte på undersøkelsen i år. Av disse var det nesten 7 000 studenter som deltok i en pilotering av utsending av undersøkelsen til tredjeårsstudenter på bachelorgradsstudier på enkelte institusjoner. I det ordinære utvalget av andre- og femteårsstudenter svarte over 28 000 studenter på undersøkelsen, noe som utgjør en svarprosent på 39,5. Dette er lavere enn 2021 der vi oppnådde 41 prosent. Blant tredjeårsstudentene var svarprosenten på 28.

Undersøkelsen dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler, og totalt inngår over 1 900 studieprogrammer på bachelor- og mastergradsnivå.

Datainnsamlingen ble gjennomført fra 24. oktober til 27. november. Invitasjon til undersøkelsen og påminnelser om deltakelse ble sendt ut via både e-post og SMS.

I gjennomsnitt tok det om lag 11 minutter for respondentene å besvare undersøkelsen, ned fra omtrent 16 minutter i 2021. Tidsbruken varierte etter om respondentene besvarte spørsmål om praksis og om de valgte å svare på fritekstspørsmålene. De fleste som startet på undersøkelsen fullførte spørreskjemaet, men det var et frafall underveis i utfyllingen på om lag 11 prosent. Dette er lavere enn i tidligere år, noe som kommer av at spørreskjemaet var kortere i 2022 enn i årene før.

Med utgangspunkt i bakgrunnsdata har vi gjennomført en frafallsanalyse hvor vi sammenligner de som svarte på undersøkelsen med populasjonen. Konklusjonen er at resultatene fra undersøkelsen er tilstrekkelig representative for populasjonen etter kjente kjennemerker selv om kvinner er noe overrepresentert blant respondentene.

For at et studieprogram skal kunne vises med resultater fra undersøkelsen i portalen, må det nå en terskelverdi for antall svarende fra studiet. For å kunne vise resultater for flest mulig studieprogram slår vi hvert år sammen data for studieprogrammer som ikke når terskelverdiene i inneværende år, med data fra året før. Totalt viser vi svardata for 1 309 studieprogram i nettportalen fra årets undersøkelse. Dette utgjør 68 % av alle studieprogrammene i populasjonen, en nedgang fra 75 % i 2021. Årsaken til nedgangen er todelt. I 2022 var svarprosenten lavere enn i 2021. I tillegg var det i utgangspunktet færre studenter i per studieprogram.

1 Om Studiebarometeret

Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse som gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. I undersøkelsen kartlegger vi studentenes oppfatninger om kvalitet i studieprogrammer ved norske høyskoler og universiteter. Formålet med Studiebarometeret er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og gi nyttig informasjon om studiekvalitet. Den ble gjennomført for tiende gang høsten 2022.

1.1 Hvem inngår i undersøkelsen?

Samtlige institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge, blir hvert år invitert til å delta i Studiebarometeret. Undersøkelsen omfatter studieprogram på bachelor- og mastergradsnivå som tilbys i Norge og som varer i minst tre semester. Dette inkluderer ordinære bachelor- og mastergradsstudier samt 4-, 5- og 6-årige utdanninger som utøvende musikkutdanninger, lærerutdanninger, sivilingeniør, medisin, veterinær og lignende. I 2022 deltok alle universiteter og statlige høyskoler, med unntak av de militære utdanningsinstitusjonene. De aller fleste private høyskolene deltok også.

Alle studenter i sitt 2. studieår på bachelor- og mastergradsprogrammer som er registrert som studenter i høstsemesteret, inngår i undersøkelsen. På 13 institusjoner ble også studenter i 3. studieår på bachelorgradsprogrammer inkludert. Dette ble gjort som en test fordi det i en evaluering av Studiebarometeret ble påpekt at utvalget burde endres fra studenter i 2. til studenter i 3. studieår på bachelorgradsprogrammer. På lengre profesjonsutdanninger og femårige masterprogrammer spør vi studenter på 2. og 5. studieår. Undersøkelsen omfatter ikke studenter som er i permisjon. Høsten 2022 utgjorde dette en populasjon på ca. 95 500 studenter. Dersom vi inkluderer tredjeårsstudentene, omfattet undersøkelsen 40 institusjoner med til sammen 1 958 studieprogrammer, fordelt på 989 bachelorprogrammer og 969 masterprogrammer. Uten tredjeårsstudentene omfattet undersøkelsen 40 institusjoner med til sammen 1919 studieprogrammer, fordelt på 950 bachelorprogrammer og 969 masterprogrammer.

I denne rapporten behandles tredjeårsstudentene på samme måte som de andre studentene, med unntak av i delene som handler om svarprosent. Her skilles tredjeårsstudentene ut, og det presenteres egne svarstatistikker for disse. Dette fordi svarprosenten ikke er sammenliknbar på tvers av år, institusjoner, utdanningstyper o.l. dersom tredjeårsstudentene inkluderes.

2 Spørreskjemaet

2.1 Generelt om skjemaet

Spørreskjemaet inneholder en rekke spørsmål om studentenes oppfatninger av kvalitet i studieprogrammene i tillegg til spørsmål om studentenes engasjement, motivasjon og tidsbruk. Formålet med undersøkelsen er å måle studentenes oppfatning av eget studieprogram, ikke hva de tenker om hvert enkelt emne de studerer eller institusjonen de går på. Spørsmålene er derfor primært rettet mot studieprogramnivå, ikke emne- eller institusjonsnivå.

I undersøkelsen ønsker vi å dekke flere temaer, men samtidig uten at spørreskjemaet blir for omfattende. Dette løses ved at om lag ¾ av spørreskjemaet er fast, mens om lag ¼ kan endres fra år til år. Det gjøres primært ved at hele grupper av tematisk relaterte spørsmål (spørsmålsbatterier) tas ut og inn, avhengig av hva vi ønsker å dekke av tema. Vi kan da stille de samme spørsmålene igjen med noen års mellomrom, selv om spørsmålene ikke er en fast del av undersøkelsen. Tidligere år har den «dynamiske» delen av spørreskjemaet for eksempel omhandlet internasjonalisering, overgangen til høyere utdanning samt en ekstra grundig undersøkelse av praksis. De to siste årene var det viet ekstra plass til spørsmål knyttet til koronapandemien. I 2022 hadde vi imidlertid ikke noe omfattende dypdykktema.

NOKUT har som hovedregel at vi stiller de samme spørsmålene til alle studenter, uavhengig av type studieprogram. Ett unntak er spørsmålene om praksis. Dette stilles bare til studenter som svarer at de har hatt praksis som en del av studieprogrammet de går på. Dette forutsetter at de allerede har hatt (eller er i) praksis på det tidspunktet skjemaet sendes ut.

Undersøkelsen inneholder også noen få enkeltspørsmål, fritekstspørsmål og bakgrunnsspørsmål (kjønn og foreldrenes utdanning). Helt til slutt i skjemaet ber vi respondentene samtykke til at svardataene kan kobles med bakgrunnsopplysninger, og vi spør om NOKUT kan kontakte dem i fremtiden.

Studentene svarer på de aller fleste spørsmålene ved hjelp av en fem-delt Likert-skala fra «Ikke tilfreds (1)» til «Svært tilfreds» (5), «Ikke enig (1)» til «Helt enig (5)» eller «I liten grad (1)» til «I stor grad (5)». Mellom kategoriene har kun merkelappene 2, 3 og 4. På de fleste spørsmålene er det mulig å krysse av for «Vet ikke» eller «Vet ikke / ikke relevant».

Spørsmålene om studieinnsats og betalt arbeid er blant de få unntakene. Her skriver studentene inn timetall. Det er ikke mulig å fylle inn verdier høyere enn 80 timer på spørsmålene om organiserte læringsaktiviteter og egenstudier og 50 timer på betalt arbeid. I slike tilfeller får respondenten opp en feilmelding og må fylle ut en annen verdi for komme videre i skjemaet. Det er imidlertid mulig å hoppe over, og dermed ikke svare, på disse spørsmålene.

Se Vedlegg 1 for oversikt over temaer og svarkategorier i spørreskjemaet.

Studentene kan velge å besvare spørreskjemaet på bokmål, nynorsk, engelsk eller samisk. Spørreskjemaet for 2022 kan lastes ned via denne lenken:

<http://www.studiebarometeret.no/no/artikkel/2>

2.2 Utvikling av skjemaet

NOKUT jobber kontinuerlig med å utvikle spørreskjemaet slik at spørsmålene skal være valide og enkle å forstå for respondentene, og på den måten redusere sannsynligheten for målefeil. Overordnet er målsetningen at det samlede settet med spørsmål i undersøkelsen skal fange opp forhold som er sentrale for å oppnå høy utdanningskvalitet.

Pilotering

Skjemaet ble første gang testet i en pilotundersøkelse blant studenter på seks studieprogram vinteren 2013. Utviklingen av spørreskjemaet var basert på erfaringene til blant annet Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU), Senter for profesjonsstudier (SPS), Universell, enkelte utdanningsinstitusjoner, NOKUT og kontaktpersoner i sektoren.

Skjemaet ble validert ved hjelp av flere innfallsvinkler: Det ble vurdert av studentgrupper før pilotundersøkelsen, respondentenes kommentarer i skjema ble analysert og det ble foretatt intervjuer av ti respondenter i etterkant. Samlet sett fikk skjemaet gode tilbakemeldinger, men noen justeringer ble gjort.

Endringer i skjemaet og videreutvikling av spørsmål

NOKUT har gjort endringer i spørreskjemaet hvert år siden oppstarten av Studiebarometeret. Som en hovedregel ønsker vi å beholde spørreskjemaet uendret fra år til år, men det er også et behov for å forbedre og videreutvikle enkeltspørsmål eller hele spørsmålsbatterier. Endringene er basert på egne erfaringer og validitetsanalyser samt innspill fra referansegruppen eller andre i sektoren.

Endringer i spørreskjemaet gjøres i samråd med sektoren, blant annet gjennom Studiebarometerets referansegruppe. Denne består av medlemmer fra Kunnskapsdepartementet (KD), Universitets- og høøgskolerådet (UHR), Norsk studentorganisasjon (NSO), Næringslivets hovedorganisasjon (NHO), Statistisk sentralbyrå (SSB), Rådgiverforum Norge, Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) og Senter for profesjonsstudier (SPS) ved OsloMet.

I tillegg til endringer på grunn av utvikling av batterier eller enkeltspørsmål er det også alternerende spørsmålsbatterier, som beskrevet tidligere.

Validering av nye spørsmål

NOKUT gjennomfører valideringsundersøkelser av nye spørsmål/spørsmålsbatterier før de tas inn i Studiebarometeret. Dette gjøres for å sikre at dataene er av høy kvalitet. Hensikten er å teste hvorvidt respondentene oppfatter spørsmålene slik de er ment å oppfattes samt andre forhold som er relevante for spørsmålenes reliabilitet og validitet.

Nye spørsmål og endringer i eksisterende spørsmål blir som en hovedregel testet både kvalitativt og kvantitativt. Den kvalitative testingen består av fokusgruppeintervjuer med studenter fra ulike fagområder. Dette gir oss svar på hvordan ulike spørsmålsformuleringer blir forstått og tolket, og hva studentene legger vekt på når de svarer. Den kvantitative testingen gjennomføres som en spørreundersøkelse til en stor gruppe av studenter, der spørreskjemaet består av de nye spørsmålene vi ønsker å teste. Resultatene fra denne testingen brukes til statistiske analyser. I den kvantitative testingen er det også utstrakt bruk av fritekstfelt hvor respondentene blant annet kan svare på hvordan de forsto spørsmålet, noe som også gir oss nyttig informasjon. I sum er de ulike testmetodene svært verdifulle når vi utvikler spørreskjemaet.

Endringer i 2022

I 2022 har flere av de faste temaene i undersøkelsen blitt tatt ut. Dette gjelder spørsmålene om fysisk læringsmiljø og infrastruktur, digitale verktøy, forventninger fra underviserne og inspirasjon fra studieprogrammet. Årsaken til disse endringene var at det i evalueringen av Studiebarometeret ble pekt på at spørreskjemaet var i lengste laget, i tillegg til at flere studenter oppfattet enkelte spørsmål som lite relevante eller at det var en viss overlapp mellom ulike spørsmål. Spørreskjemaet ble gjennomgått med dette som bakgrunn, noe som førte til at de overnevnte temaene ble tatt ut.

I 2021 hadde vi i tillegg noen spørsmål om koronapandemien og nettundervisning under denne fordi det fortsatt var en situasjon der samfunnet var preget av koronapandemien. Alle disse spørsmålene ble tatt ut av undersøkelsen i 2022.

I 2022 ble det imidlertid lagt inn noen nye spørsmål om bruk og læring av digitale verktøy i undervisning. Disse spørsmålene skal brukes i et prosjekt om dette temaet som NIFU gjennomfører. I tillegg til dette spurte vi om hvor studentene får informasjon om undersøkelsen og hva som motiverer dem til å svare på den.

3 Gjennomføring

3.1 Datagrunnlaget

Bakgrunnsopplysninger

NOKUT trenger data om hver enkelt student fra de studieadministrative systemene for å kunne gjennomføre Studiebarometeret. Disse dataene er primært kontaktdata (studentenes private e-postadresser, e-postadresse knyttet til institusjonen og telefonnummer). Via de studentadministrative systemene får NOKUT også noen personlige bakgrunnsvariabler (kjønn, alder, opptaksgrunnlag, karakterdata, statsborgerskap med flere) og en del andre data (navn på institusjon, navn på studieprogram, studieprogramkode, NUS-kode¹ med flere).

NOKUT fikk tillatelse fra hver av institusjonene til å innhente disse dataene fra Felles studentsystem (FS). Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt) har tilgang til FS hos alle institusjonene og foretok uttrekket av data for NOKUT. Sikt har hjulpet NOKUT med å utarbeide gode spesifikasjoner for uttak av data. Ved å bruke én aktør til å trekke ut samme type data, med de samme spesifikasjonene, sikres et godt og sammenlignbart datagrunnlag for de fleste institusjonene. I tillegg er dette en svært ressurseffektiv måte å gjøre denne jobben på. Institusjoner som ikke bruker FS, rapporterte tilsvarende data (med de samme spesifikasjonene) direkte til NOKUT. Gjennom Sikt og institusjonenes direkte rapportering fikk NOKUT data på om lag 95 500 studenter.

Respondentene må aktivt samtykke til at svardataene fra spørreskjemaet kan kobles til disse bakgrunnsdataene. I invitasjonen ble det også opplyst om at studentene kunne reservere seg mot bruk av personopplysninger, eller be om at alle personopplysninger skulle slettes. Til sammen sju studenter ba NOKUT om dette.

Kontroll av datautvalget

Alle dataene ble kontrollert og kvalitetssikret. Dubletter ble fjernet for å unngå utsending til samme student mange ganger og for at studentene kun skal være oppført med ett studieprogram. Ved dubletter blir oppføringen med lavest gradsnivå fjernet, mens ved likt gradsnivå fjernes forekomsten med lavest antall avlagte studiepoeng. En del av problematikken med dubletter skyldes fellesgrader (eller lignende ordninger) der studenter er registrert på samarbeidende program ved to institusjoner. I disse tilfellene spør vi institusjonene hvor disse studentene bør høre hjemme, og vi beholder bare en av oppføringene.

¹ NUS-kode (Norsk Utdanning Standard) er en kode for klassifisering av utdanninger.

Datakvaliteten er jevnt over god. Data for de fleste variablene (kontaktinformasjon, kjønn, alder, NUS-kode etc.) finnes for nesten alle studentene i målgruppen. Noen av bakgrunnsdataene, for eksempel karakterdata fra videregående opplæring, er imidlertid mer mangelfulle.

NOKUT bruker en del ressurser hvert år på å rette feil og unøyaktigheter i den store datamengden. Dette handler for eksempel om feil i NUS-koder og feil registrering av ulike opplysninger om studieprogrammene. I tillegg gjør vi en manuell gjennomgang av strukturen når det gjelder studieprogram og campus. Dette gjøres ofte i samråd med de enkelte institusjonene.

3.2 Markedsføring og oppfølging

For å oppnå best mulig deltagelse i Studiebarometeret ble det jobbet aktivt med markedsføringstiltak overfor studentene, både fra NOKUT og institusjonenes side. Den klart viktigste delen av dette arbeidet ble utført av institusjonene selv. Spesielt kan det nevnes at både NOKUT sentralt og flere institusjoner lokalt hadde svarpremier som ble trukket ut blant respondentene i undersøkelsen. NOKUT trekker 20 vinnere av gavekort blant dem som deltar i undersøkelsen: fem gavekort på 5 000 kroner og 15 gavekort på 1 000 kroner. Blant institusjonene varierer det om de har egne trekninger av svarpremier og hva disse svarpremiene er.

I tillegg brukte institusjonene vesentlig med ressurser på å informere studentene om Studiebarometeret og om betydningen av å svare på undersøkelsen. I denne forbindelse tilbød NOKUT ulike former for digitalt promoteringsmaterieil.

NOKUT sørget for at hver institusjon fikk tilgang til en egen nettside som fortløpende viste svarinnngang for hvert studieprogram. Mange læresteder brukte dette verktøyet til å følge opp studieprogram med svak svarinnngang i spørreperioden. NOKUT har gode indikasjoner på at dette er et svært nyttig verktøy for institusjonene, og at denne oversikten bidrar til å øke svarprosenten.

NOKUT tilbyr institusjonene fysisk kampanjematerieil som de kan bruke i markedsføringen. I 2022 sendte vi ut sjokolader, reflekser («slap-wrap»), penner, bambuskopper, drikkeflasker, kjølebager og powerbanker til 19 av institusjonene.

Datainnsamlingen

NOKUT gjennomførte undersøkelsen ved hjelp av spørreverktøyet SurveyXact. Studentene kunne besvare skjemaet via datamaskin, nettbrett eller smarttelefon. Alle studentene fikk tilsendt en e-post med en invitasjon til å delta som inneholdt en lenke til spørreskjemaet.

Svarperioden

NOKUT ønsker å inkludere alle studenter som er registrert i høstsemesteret. Siste frist for å betale semesteravgiften ved en del institusjoner er 30. september, så uttrekk av populasjonen med bakgrunnsopplysninger (som beskrevet tidligere) må skje etter det. Etter at vi har mottatt bakgrunnsopplysningene, må det brukes noe tid på bearbeiding og kvalitetssikring. Perioden oktober–november er godt egnet for datainnsamling ettersom studentene da har rukket å gjøre seg en del erfaringer i løpet av høstsemesteret, samtidig som de ennå ikke er inne i eksamensperioden. Det vil likevel være noen studieprogrammer

der denne svarperioden ikke er optimal, for eksempel der studenter er ute i praksis i det samme tidsrommet.

Datainnsamlingen i 2022 ble gjennomført fra 24. oktober til 27. november. I 2013–2016 var svarperioden om lag to uker tidligere, men den ble flyttet i 2017 etter innspill fra noen institusjoner om at bakgrunnsopplysningene da ville kunne være av bedre kvalitet. Årsaken er at det forekommer en del etterregistreringer og endringer de to første ukene etter 30. september og frem til rapporteringstidspunktet til DBH 15. oktober.

Utsendelse av lenke til spørreundersøkelsen

Studentene fikk tilsendt invitasjon med unike lenker til undersøkelsen både via deres private e-postadresser og e-postadressen knyttet til institusjonen samt via SMS. I tillegg kunne studenter med registrert telefonnummer få tilgang til undersøkelsen ved å taste inn mobilnummeret sitt på Studiebarometerets påloggingsside («iframe»). Innholdet i e-posten med invitasjonen ligger i vedlegg 2.

Hver student har et unikt skjema som det gis tilgang til via lenken som sendes ut til hver enkelt. Studentene kan endre besvarelsen når som helst i svarperioden, og det er den sist endrede versjonen av besvarelsen som lagres. Det er ikke mulig for en student å sende inn flere besvarelser. Studentene kan også velge å besvare delvis, for eksempel ved å kun svare på de første spørsmålene. Alle svar blir lagret.

Studenter som ikke hadde besvart skjemaet eller bare hadde besvart delvis, fikk tilsendt påminnelser på e-post og SMS. Tabell 3.1 gir en oversikt over de ulike utsendelsene.

Tabell 3.1 Oversikt over utsendelser, Studiebarometeret 2022.

Dato	Utsending
24. oktober	Invitasjon sendt til privat e-post
27. oktober	Påminnelse sendt til institusjons-e-post
31. oktober	Påminnelse sendt til privat e-post
3. november	Påminnelse sendt på SMS
9. november	Påminnelse sendt til privat e-post
27. november	Datainnsamling avsluttet

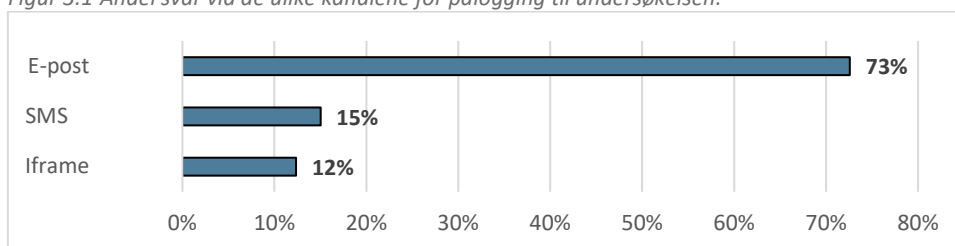
I tillegg til de planlagte påminnelsene ble det sendt noen ytterligere påminnelser mot slutten av datainnsamlingen etter avtale med enkelte institusjoner.

Tekniske hensyn og utfordringer

Det er usikkert om studentene sjekker e-postadressen knyttet til institusjonen like ofte som de sjekker sin private e-postadresse. Tidligere har mye tydet på at det er den private e-postadressen studentene primært bruker. Derfor ble første invitasjon til å delta i undersøkelsen og to av påminnelsene sendt til studentenes private e-postadresse. Det er en risiko for at ulike e-postleverandører (Gmail, Outlook, osv.) kan oppfatte utsendelsen som søppelpost («spam») slik at e-postene ikke kommer frem i innboksen til mottakerne. NOKUT samarbeider med institusjonene for å sikre at e-postene vi sender til studentenes e-postadresse på institusjonen, ikke blir stoppet av institusjonenes filter. På tross av dette tiltaket er det alltid en viss usikkerhet knyttet til om e-postene som kommer frem, faktisk blir lest av mottakerne. I 2022 fikk vi inn flere meldinger fra institusjonene enn vanlig om problemer med at e-postene våre havnet i spamfilteret til private e-postleverandører.

En påminnelse ble sendt via SMS. Utsending av SMS er langt sikrere når det gjelder å faktisk nå mottakerne, og den tekniske løsningen for å sende ut SMS fungerer godt. Utfordringen med denne løsningen er at en del studenter kan oppfatte en SMS som mer pågående sammenlignet med en e-post. Det er også en utfordring at det ikke er plass til særlig mye tekst i en SMS. Dermed er det vanskelig å gi mottakerne god informasjon om undersøkelsen og hva den handler om. En annen ulempe med utsending av SMS er at det er koste penger per SMS sendt. Vi er derfor tilbakeholdne med bruk av SMS, men tilbydde i 2022 en ekstra utsending på SMS til institusjoner som ønsket det etter siste planlagte påminnelse fordi det viste seg vanskeligere å nå studenter på e-post enn i tidligere år.

Figur 3.1 Andel svar via de ulike kanalene for pålogging til undersøkelsen.

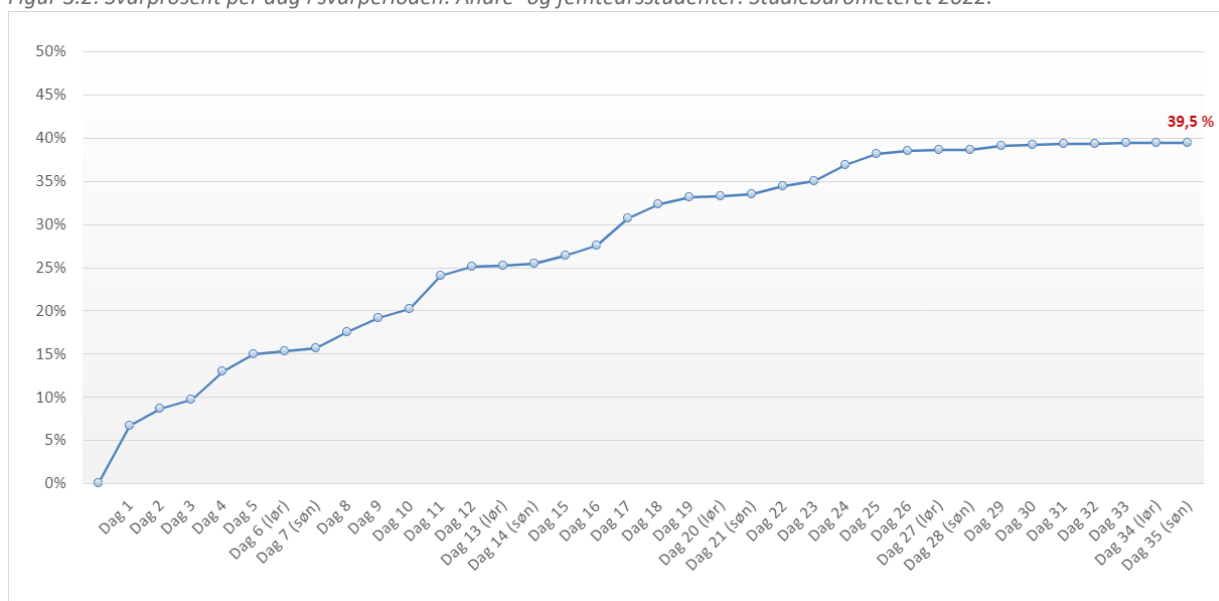

Figur 3.1 viser hvordan svarene fordeler seg på de tre kanalene for pålogging/besvarelse av undersøkelsen (e-post, SMS eller iframe). E-post var en mindre viktig kanal i 2022 enn i 2021 da 81 % svarte ved å trykke på e-postlenken. For SMS er prosentandelen nesten uendret, mens den har økt fra 4 % til 12 % for Iframe-løsningen. Dette kommer trolig av at flere studenter enn tidligere har blitt oppfordret til å benytte Iframe-løsningen som en følge av at en større andel e-poster enn tidligere har havnet i spamfilteret.

Svarinngang over tid

Figur 3.2 viser svarinngangen over tid gjennom datainnsamlingsperioden for det ordinære utvalget av andre- og femteårsstudenter. Hvert punkt viser svarprosenten ved utløpet av den aktuelle dagen.

Figur 3.2: Svarprosent per dag i svarperioden. Andre- og femteårsstudenter. Studiebarometeret 2022.

Det var en jevn økning i svarprosent gjennom hele datainnsamlingsperioden, men med markante hopp i svarprosenten de dagene det ble sendt ut påminnelser. I tillegg til de planlagte påminnelsene ble det sendt ut ekstra påminnelser 16. og 17. november til studenter ved 24 institusjoner som ønsket dette.

Trenden gjennom datainnsamlingsperioden følger samme mønster som vi har sett tidligere år. Svarprosenten var på 6,6 % etter den første dagen i datainnsamlingen. Dette er lavere enn i fjor (8,4 %) og i tidligere år. Sammenliknet med i fjor var det den svake starten som førte til en lavere svarprosent. Noe av den svake starten skyldes trolig at det i år var flere e-poster i den første utsendingen som havnet i spamfilteret til de private e-postleverandørene. Sammenliknet med toppårene på opp mot 50 % svar i 2017 til 2019 ser vi imidlertid en lavere økning gjennom hele svarperioden.

I løpet av datafangsten var det åtte som ikke ønsket flere påminnelser. Disse tok direkte kontakt med NOKUT. I slike tilfeller sørger vi for at de ikke får flere henvendelser fra oss, men de inngår fortsatt som en del av datagrunnlaget, blant annet for å kunne beregne en reell svarprosent.

3.3 Personvern

På oppdrag fra NOKUT har Sikt - personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvern-regelverket. All informasjon behandles konfidensielt, og det offentliggjøres ikke informasjon som gjør det mulig å identifisere den som svarer. Det samles ikke inn sensitive person-opplysninger.

Personopplysninger (studentenes e-postadresser og telefonnummer) overføres fra Sikt og fra noen enkeltinstitusjoner til NOKUT. Dette overføres som krypterte og passord-beskyttede filer. Personopplysningene (som for eksempel alder og kjønn) beholdes og kobles med svardata kun for de studentene som aktivt samtykker til en slik kobling.

Bare de mest sentrale medarbeiderne i prosjektet Studiebarometeret i NOKUT har adgang til personopplysningene. Dataene lagres i spørreverktøyet SurveyXact og på lokale servere. Tilgangen er begrenset av personlige brukernavn og passord. Det overføres ikke data til nettportalen (Studiebarometeret.no) som kan gjøre det mulig å identifisere enkeltpersoner. Til denne portalen og dens underliggende database overføres data som er aggregert opp til programnivå, uten informasjon om respondentenes alder, kjønn etc.

Direkte personidentifiserbar informasjon (IP-adresser, e-postadresse og telefonnummer) slettes i etterkant av datainnsamlingen.

4 Svarinngang

4.1 Totalt

Svarprosenten i Studiebarometeret beregnes ut fra antall respondenter som har besvart minst ett spørsmål i undersøkelsen. I år endte undersøkelsen opp med en svarprosent 36,6 prosent, noe som er lavere enn i tidligere år hvor svarprosenten i undersøkelsen har variert mellom 40 og 50 prosent. I år var imidlertid tredjeårsstudenter på bachelorgradsprogrammer på enkelte institusjoner inkludert i undersøkelsen. Vi kan derfor ikke sammenlikne direkte med tidligere år uten å ta ut disse studentene. Tabell 4.1. viser svarprosent fordelt på utdanningsnivå og studieår. Som tabellen viser, er det tydelig

tredjeårsstudentene trakk ned den totale svarprosenten. Bare 28 prosent av disse studentene svarte på undersøkelsen, mot 41,6 prosent av andreårsstudentene på bachelorgradsnivå.

Tabell 4.1: Svarprosent fordelt på studieår og nivå. Studiebarometeret 2022.

Nivå og studieår	Svarprosent
2. år bachelor	41,6 %
3. år bachelor	28,0 %
2. år master (5–6-årig)	42,0 %
5. år master (5–6-årig)	35,9 %
2. år master (2-årig)	34,8 %

For å beregne svarprosent på utvalget som inngår i det ordinære Studiebarometeret må vi ta ut tredjeårsstudentene. Tabell 4.2 viser derfor antall i populasjonen og antall respondenter fra 2013–2022 blant 2.- og 5.-årsstudenter.

Tabell 4.2: Svarprosent for Studiebarometeret 2013–2022. Andre- og femteårsstudenter.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall i populasjonen	55 008	58 753	60 891	63 674	64 191	65 067	65 120	69 398	73 707	71 538
Antall respondenter	17 590	24 634	28 710	28 740	30 850	31 256	31 927	30 250	30 222	28 226
Svarprosent	32 %	42 %	47 %	45 %	48 %	48 %	49 %	44 %	41 %	39 %

I 2013 besvarte 32 prosent av studentene som fikk invitasjon til undersøkelsen. I 2014 svarte 42 prosent, og i 2015 økte andelen til 47 prosent. Svarprosenten sank derimot til 45 prosent i 2016, i stor grad på grunn av uforutsette tekniske utfordringer. I 2017–2019 økte svarprosenten igjen og lå på 48–49 prosent. I 2020 gikk svarprosenten ned og endte på 44 prosent, og i 2021 gikk den ytterligere ned til 41. I 2022 endte den opp på 39,5 prosent, det laveste vi har hatt siden første gjennomføring i 2013.

Tabell 4.1 viser også at populasjonen har økt siden 2013. Årsakene til dette er at flere institusjoner har blitt med i undersøkelsen, i tillegg til at antall studenter i Norge har økt i perioden.

Nedgangen i svarprosent i 2020 og 2021 skyldes antageligvis koronapandemien. Det kan ha vært mer utfordrende å informere studentene om undersøkelsen og oppmuntre dem til å svare. I 2022 hadde vi en forhåpning om at svarprosenten skulle stige litt igjen, men den ble enda lavere enn i tidligere år. En mulig årsak er at vi ser tendenser til at det er vanskeligere å nå studenter ved hjelp av privat e-post, som tidligere har vært den utsendingsmetoden som vi har klart å nå flest studenter på. Flere studenter gir tilbakemelding om at e-posten havner i spamfilteret når vi sender til privat e-postadresse. Samtidig ser vi at flere studenter svarer ved hjelp av lenke sendt på SMS. For det andre kan være innslag av «undersøkelsestrøtthet» både blant studenter og ansatte på institusjonene. Dersom vi skal komme opp på nivået på tett oppunder 50 % svar slik som i årene 2017–2019 er vi trolig nødt til å fornye undersøkelsen slik at den oppfattes som mer relevant for både studenter og ansatte, spesielt studieprogramledere og undervisere, på institusjonene.

Samtidig er en svarprosent på omtrent 40 i en så stor undersøkelse som distribueres digitalt fortsatt svært god. Analyser på nasjonalt nivå og i de fleste tilfeller på institusjons-, fakultets- og utdanningstypenivå vil ha stor grad av reliabilitet. For mindre studieprogram er man imidlertid avhengig av høy svarprosent for å få nok svarende til at det ikke er stor usikkerhet rundt resultatene. Dette er en viktig grunn til at vi har terskelverdier for visning av resultater på programnivå (se 7.1).

4.2 Institusjonsnivå

Det er stor variasjon i svarprosenten mellom de ulike institusjonene (tabell 4.3). KRUS har lavest svarprosent (15 prosent), mens Dronning Mauds Minne Høgskole har høyest med 85 prosent. De store forskjellene i svarprosent på ulike institusjoner er i hovedsak et resultat av lokal innsats for å informere om Studiebarometeret og oppfordre studentene til å svare.

Tabell 4.3: Svarprosent fordelt på institusjoner. Andre- og femteårsstudenter. Studiebarometeret 2022

Institusjon	Antall i populasjonen	Antall svarende	Svarprosent
Ansgar høyskole	70	43	61 %
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	265	58	22 %
Atlantis Medisinske Høgskole	15	< 3	-
Barratt Due musikk institutt	14	11	79 %
Bergen Arkitekthøgskole	56	24	43 %
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	355	303	85 %
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	91	55	60 %
Handelshøyskolen BI	3833	914	24 %
Høgskolen i Innlandet	2835	1134	40 %
Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk	701	333	48 %
Høgskolen i Østfold	1376	744	54 %
Høgskulen for grøn utvikling	3	< 3	-
Høgskulen i Volda	739	363	49 %
Høgskulen på Vestlandet	4367	2108	48 %
Høyskolen Kristiania	2898	1157	40 %
Høyskolen for Ledelse og Teologi	57	41	72 %
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter KRUS	165	25	15 %
Kunsthøgskolen i Oslo	222	83	37 %
Lovisenberg diakonale høgskole	299	127	42 %
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	211	111	53 %
NLA Høgskolen	610	365	60 %
NTNU - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	11956	4547	38 %
Nord universitet	2639	1373	52 %
Norges Handelshøyskole	1187	415	35 %
Norges idrettshøgskole	316	177	56 %
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1849	708	38 %

Norges musikkhøgskole	187	67	36 %
Noroff University College	163	76	47 %
Oslo Nye Høyskole	490	247	50 %
OsloMet - storbyuniversitetet	5242	2071	40 %
Politihøgskolen	412	162	39 %
Steinerhøyskolen	54	28	52 %
Sámi allaskuvla/Samisk høgskole	25	6	24 %
UiT Norges arktiske universitet	4607	2163	47 %
Universitetet i Agder	3595	1499	42 %
Universitetet i Bergen	5003	1602	32 %
Universitetet i Oslo	6267	1567	25 %
Universitetet i Stavanger	3268	1398	43 %
Universitetet i Sørøst-Norge	4105	1618	39 %
VID vitenskapelige høgskole	1110	529	48 %

Tabell 4.4 viser svarprosent for tredjeårsstudentene på de institusjonene som deltok i piloteringen av utsending til tredjeårsstudenter, opp mot svarprosenten til resten av utvalget på samme institusjon. Også på institusjonsnivå er det en klar trend at det er vesentlig lavere svarprosent blant tredjeårsstudentene enn blant de andre studentene. Den viktigste årsaken til dette er trolig at informasjonen om undersøkelsen i mindre grad har nådd fram til tredjeårsstudentene fordi institusjonene i ti år jobbet med å spisse informasjonen om undersøkelsen til andre- og femteårsstudenter. I tillegg har vi tidligere fått tilbakemelding om at flere studenter er på utveksling i tredje studieår enn det som er tilfellet i andre studieår. Disse studentene kan være noe vanskeligere å nå. Dersom vi skal endre utvalget fra andre til tredje studieår så må vi trolig bruke noen år på å nå tilsvarende svarprosent som vi har hatt blant andreårsstudenter de siste årene.

Tabell 4.4: Svarprosent blant tredjeårsstudenter. Studiebarometeret 2022.

Institusjon	Antall i populasjonen	Antall svarende	Svarprosent	Svarprosent 2.- og 5.-årsstud.
Handelshøyskolen BI	3593	570	16 %	24 %
Høgskolen i Innlandet	2053	592	29 %	40 %
Høyskolen Kristiania	2518	882	35 %	40 %
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	63	44	70 %	53 %
NLA Høgskolen	269	106	39 %	60 %
NTNU - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	4325	1260	29 %	38 %
Norges idrettshøgskole	201	138	69 %	56 %
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	400	145	36 %	38 %
OsloMet - storbyuniversitetet	3193	891	28 %	40 %
Politihøgskolen	377	178	47 %	39 %
UiT Norges arktiske universitet	1865	689	37 %	45 %
Universitetet i Bergen	1694	354	21 %	32 %
Universitetet i Oslo	1783	330	19 %	25 %
Universitetet i Stavanger	1602	528	33 %	43 %

4.3 Utdanningstyper

NOKUT bruker noen ekstra variabler for analyseformål. En av disse er variabelen «utdanningstype» som deler inn studieprogrammene i grupper basert på sentrale fagområder. Denne har NOKUT utviklet for analyseformål. Utdanningstypene ligner på kategorien «faggrupper» i Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS), men er tilpasset de programmene/fagene som inngår i Studiebarometeret. Kategoriseringen ble endret i 2020.

Svarprosenten varierer en del mellom de ulike utdanningstypene (tabell 4.5), fra 22 prosent blant historiestudentene til 68 prosent blant bioingeniørstudentene. Variasjonen er noe lavere enn på institusjonsnivå. Svarprosenten er i stor grad påvirket av innsatsen for å få studenter til å svare på institusjonen, studiestedet, fakultetet/avdelingen, instituttet og/eller på studieprogrammet, og i mindre grad påvirket av fagtilhørighet.

Tabell 4.5: Svarprosent fordelt på utdanningstype. Andre- og femteårsstudenter. Studiebarometeret 2022.

Utdanningstype	Antall i populasjonen	Antall svarende	Svarprosent
Arkeologi	203	57	28 %
Arkitektur	604	232	38 %
Barnehagelærer	2310	1354	59 %
Barnevern	835	424	51 %
Bildende kunst og kunsthåndverk	927	388	42 %
Bioingeniør	309	211	68 %
Biologi	1257	480	38 %
Ergo- og fysioterapi	733	423	58 %
Ernæring	298	148	50 %
Fag- og yrkesfaglærer	446	245	55 %
Farmasi	321	150	47 %
Filosofi	155	38	25 %
Fysikk	249	107	43 %
Geografi	265	84	32 %
Geologi	336	108	32 %
Grunnskolelærer	4475	2245	50 %
Handel og markedsføring	1386	443	32 %
Helse- og sosialfag, andre	2916	1216	42 %
Historie	681	149	22 %
Hotell- og reiselivsfag	254	93	37 %
Humanistiske fag, andre	931	292	31 %
Idrett	1112	515	46 %
Informasjons- og datateknologi	3487	1114	32 %
Ingeniør	3472	1544	44 %
Juridiske fag	2536	832	33 %
Kjemi	394	152	39 %
Lektor	1789	646	36 %
Matematikk og statistikk	209	71	34 %
Medie- og informasjonsfag	1327	586	44 %
Medisin	1325	436	33 %
Musikk, dans og drama	1153	551	48 %

Naturvitenskapelige fag, andre	1374	620	45 %
Odontologi	277	147	53 %
Pedagogikk	2074	618	30 %
Primærnæring	492	222	45 %
Psykologi	2127	718	34 %
Religion	517	264	51 %
Samferdsel og sikkerhet	1883	721	38 %
Samfunnsfag, andre	606	229	38 %
Samfunnsøkonomi	613	209	34 %
Sivilingeniør	4271	1498	35 %
Sosialantropologi	247	56	23 %
Sosialt arbeid	1004	524	52 %
Sosiologi	481	174	36 %
Språk	932	321	34 %
Statsvitenskap	1673	603	36 %
Sykepleie	4493	2054	46 %
Vernepleie	1104	561	51 %
Økonomiske og administrative fag	10675	3351	31 %

4.4 Hvem besvarte undersøkelsen?

I tabell 4.6 viser vi statistikk for populasjonen, dvs. alle som mottok undersøkelsen, og nettoutvalget, dvs. de som svarte på undersøkelsen (besvarte minst ett spørsmål), ut ifra noen sentrale bakgrunnsvariabler.

Når det kommer til de kjente bakgrunnsvariablene vi ser på her, er forskjellen mellom populasjon og nettoutvalg svært liten. Bachelorstudenter innenfor helse-, sosial- og idrettsfag er noe overrepresentert blant dem som svarte sammenlignet med hele populasjonen. Studenter innenfor økonomiske og administrative fag, særlig på bachelornivå, er noe underrepresentert.

Alt i alt indikerer dette at resultatene fra undersøkelsen er representative langs de variablene vi her ser på. I analysesammenheng bør en likevel være klar over de forskjellene som vises i tabellen, for eksempel dersom analysene inkluderer variabler der det er store kjønnsforskjeller.

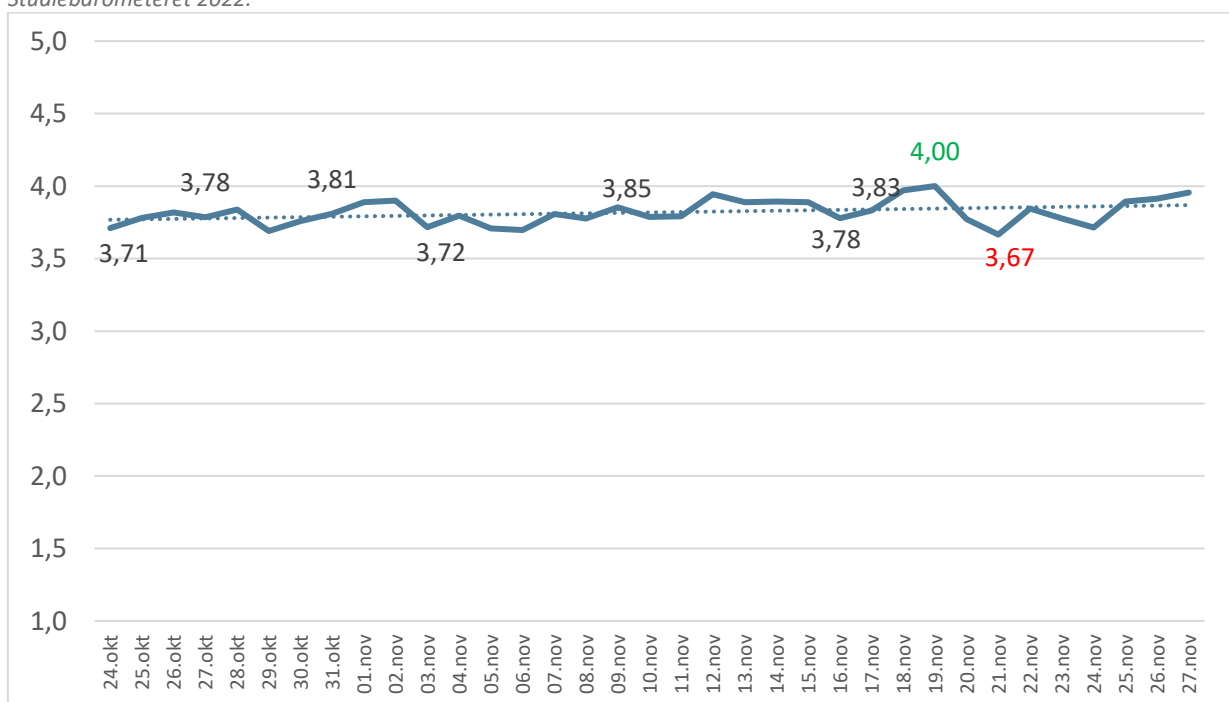
Tabell 4.6: Populasjon og nettoutvalg fordelt på sentrale bakgrunnsvariabler. Studiebarometeret 2022.

	Populasjon	Nettutvalg	Differanse
I alt	100,0	100,0	
Kjønn			
Menn	41,8	35,7	-6,1
Kvinner	58,2	64,3	6,1
Nivå/Studieår			
2. år bachelor	41,1	46,7	5,6
3. år bachelor	25,0	19,2	-5,8
2. år master (5-6-årig)	8,2	9,5	1,3
5. år master (5-6-årig)	7,8	7,7	-0,1
2. år master (2-årig)	17,9	17,0	-0,9
Nivå/Fagfelt (NUS)			
Bachelor	100,0	100,0	
Helse-, sosial- og idrettsfag	23,2	29,0	5,8
Humanistiske og estetiske fag	8,7	8,8	-0,1
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	8,5	10,0	-1,5
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	19,2	18,7	-0,5
Primærnæringsfag	0,9	1,2	0,3
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	2,9	3,1	0,2
Samfunnsfag og juridiske fag	13,8	12,4	-1,4
Økonomiske og administrative fag	22,9	16,9	-6,0
Master	100,0	100,0	
Helse-, sosial- og idrettsfag	15	15,1	0,1
Humanistiske og estetiske fag	6,5	6,0	-0,5
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	23,6	28,1	4,5
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	25,6	24,6	-1,0
Primærnæringsfag	0,5	0,5	0,0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1,4	1,2	-0,2
Samfunnsfag og juridiske fag	15,1	13,4	-1,7
Økonomiske og administrative fag	12,2	11,1	-1,1
Alder (gjennomsnitt)	25,6	25,7	0,1
Karakterpoeng VGS (gjennomsnitt)	43,3	43,8	0,5

4.4.1 Er det forskjeller mellom de som svarer på undersøkelsen og de som ikke svarer?

En innvending vi med jevne mellomrom mottar er at det kan være forskjeller mellom de som svarer og de som ikke svarer på undersøkelsen. Det er for eksempel mulig at studenter som er mer negative til studieprogrammet svarer i større grad enn andre studenter. Vi kan ikke analysere disse forskjellene direkte, men vi kan se på forskjeller mellom de som svarte tidlig i svarperioden og de som svarte sent. I løpet av svarperioden er det mange på institusjonene som jobber med å få inn svar fra studentene, og det er grunn til å tro at de som svarer senere i mindre grad var tilbøyelige til å svare på undersøkelsen enn de som svarte tidlig. I figur 4.1 viser vi gjennomsnitt på spørsmålet om overordnet tilfredshet fordelt på hver dag i spørreperioden. Merk at det enkelte dager var relativt sett få svar som kom inn, mens det på utsendelsesdagen og dager hvor det ble sendt påminnelser, samt gjerne påfølgende dag etter utsending og påminnelse, var et stort antall studenter som svarte. På det meste kom det inn nesten 6 000 svar (første dag) og fram til og med 18. november var laveste dagstotal 139 svar. Det er kun de to siste dagene (26.–27. november) at det kom inn færre enn 50 svar per dag. Snittverdiene på utsendings- og påminnelsesdagene er markert med svart verdi, mens høyeste og laveste snittverdi i en enkelt dag er markert i henholdsvis grønt og rødt. Mens det på utsendings- og påminnelsesdagene aldri kom inn færre enn 1 000 svar, kom det kun inn 71 svar på dagen med høyeste snittverdi (19. november). På dagen med lavest snittverdi (21. november) kom det imidlertid inn 377 svar, det høyeste antallet svar på en dag etter 18. november.

Figur 4.1: Gjennomsnittlig svar på spørsmål om overordnet tilfredshet fordelt på dagene i svarperioden. Studiebarometeret 2022.

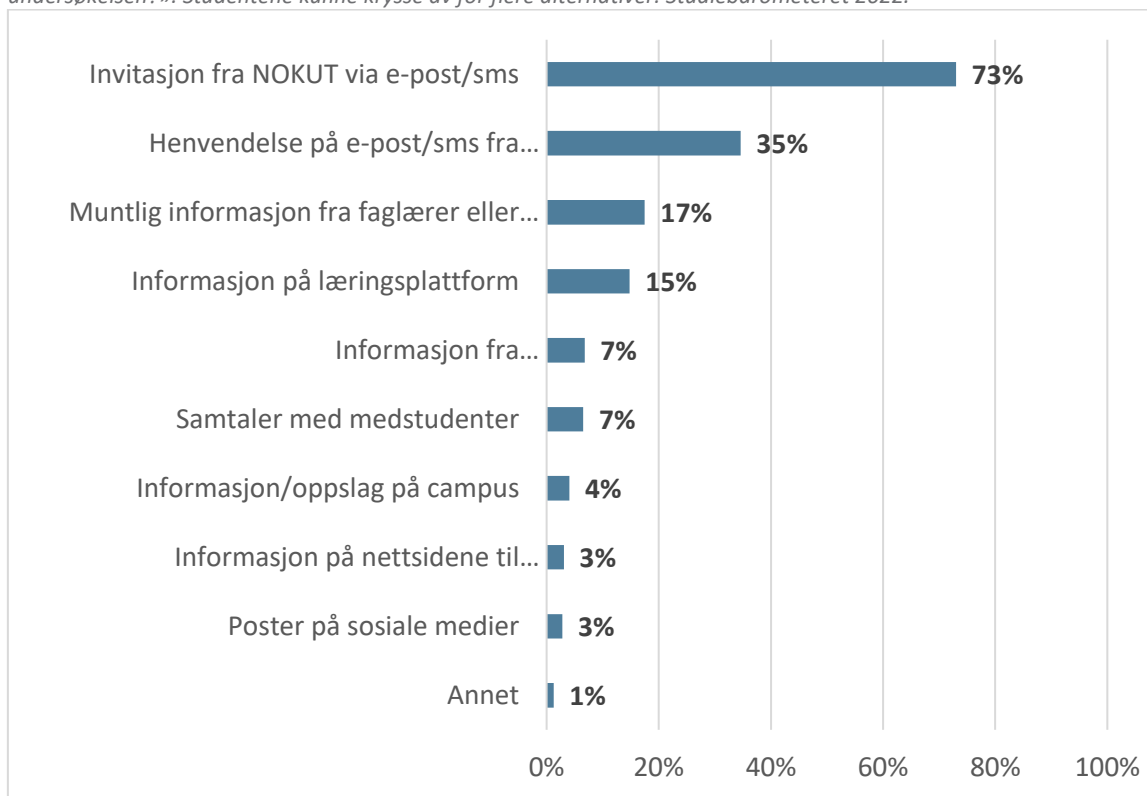
I figuren kommer det tydelig fram at det er lite variasjon over tid. Spesielt gjelder dette på utsendings- og påminnelsesdagene, som er dagene hvor det kommer inn flest svar. Her ligger variasjonen i snittverdien på mellom 3,71 og 3,85. I figuren har vi lagt inn en trendlinje som er marginalt stigende. Den starter på 3,75 og slutter på 3,85, noe som kan

tyde på at de som svarer til slutt (det vil si de som er mindre tilbøyelige til å svare) er marginalt mer positive enn de som svarer først. Det kan derfor være at de som ikke svarer er marginalt mer positive enn de som svarer, men forskjellen mellom disse gruppene er trolig svært liten og betyr lite for tolkningen av resultatene.

4.5 Hvordan får studentene informasjon om undersøkelsen?

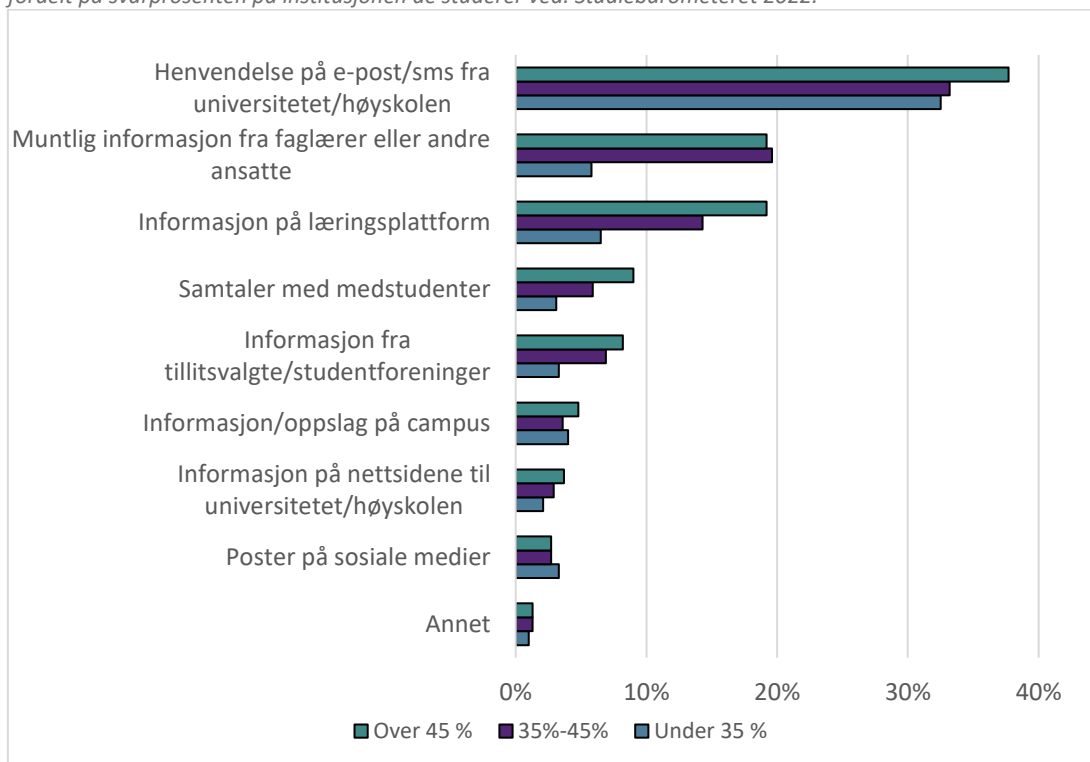
I 2022 ble studentene spurt om hvor de fikk informasjon om undersøkelsen. Studentene fikk mulighet til å krysse av for flere informasjonskilder og resultatene finnes i figur 4.2. Den klart vanligste informasjonskilden var e-post og/eller SMS fra NOKUT. 73 % svarte at de har fått informasjon gjennom denne kanalen, noe som betyr at så mange som 27 % mener at de ikke har det, til tross for at alle studenter i utvalget har fått en eller flere henvendelser fra NOKUT på e-post eller SMS. Fra figur 3.1 vet vi at 12 % av studentene har svart ved å bruke Iframe-løsningen. Denne løsningen brukes i stor grad av studenter som ikke har sett eller mottatt lenke til undersøkelsen fra NOKUT, men som har fått informasjon fra annet sted om at de kan svare på undersøkelsen. Etter å ha fjernet disse, er det fortsatt 15 % av studentene som ikke har krysset av for at de har fått informasjon på e-post eller SMS fra NOKUT, som har trykket på lenken i e-posten eller SMS-en de har mottatt. En forklaring på dette kan være at de ikke har krysset av for at de har fått informasjon fra NOKUT fordi det er andre informasjonskilder som har fått dem til å sjekke e-post eller SMS. Invitasjonen fra NOKUT hadde derfor ikke noe betydning for at de valgte å svare. Av andre kilder er den klart vanligste henvendelse på e-post/SMS fra institusjonen (35 %). Muntlig informasjon fra faglærer eller andre ansatte og informasjon på læringsplattformer er også noe utbredt. Andre informasjonskilder er lite betydelige i den store sammenhengen, men kan likevel være avgjørende i å få svarprosenten opp på nivået den ligger på.

Figur 4.2: Andelen av studentene som har valgt de ulike alternative på spørsmålet «Hvor fikk du informasjon om undersøkelsen?». Studentene kunne krysse av for flere alternativer. Studiebarometeret 2022.

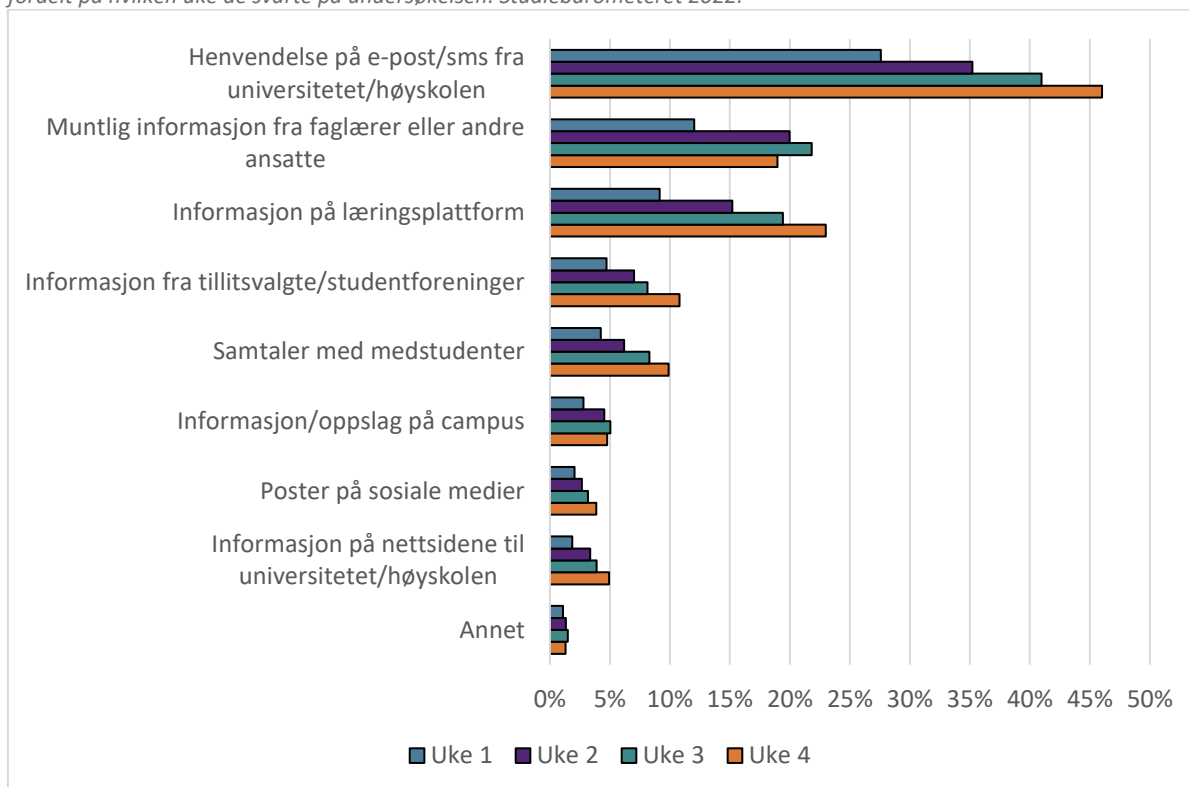
For å kunne si noe om hvilke tiltak som ser ut til å være mest effektive i arbeidet med å få opp svarprosenten ser vi nærmere på hva som er de vanligste informasjonskildene på institusjoner med henholdsvis høy, middels og lav svarprosent. I figur 4.3 vises andelen av studenter som krysser av for de ulike informasjonskildene fordelt på institusjoner med høy svarprosent (over 45 %), middels svarprosent (fra 35 % til 45 %) og lav svarprosent (under 35 %). Invitasjon fra NOKUT er tatt ut slik at vi kun viser resultater for kilder som institusjonene kan påvirke. En generell trend er at studenter på institusjoner med høy svarprosent krysser av for flere informasjonskilder enn andre studenter. Det er kun poster på sosiale medier som har en marginal høyere andel avkryssninger blant studenter på institusjoner med lav svarprosent. Dette er et tegn på at institusjoner med høy svarprosent har et større informasjonstrykk rettet mot studenter enn institusjoner med lav svarprosent. Forskjellen er størst når det gjelder muntlig informasjon fra faglærer eller andre ansatte og informasjon på læringsplattform. Det virker som om dette i liten grad forekommer på institusjoner med lav svarprosent, samtidig som det i hvert fall er en moderat bruk av dette på institusjoner med høy svarprosent. Disse informasjonskanalene er derfor trolig de som gir mest effekt i arbeidet med å oppnå en høy svarprosent. Dette samsvarer også med informasjon og innspill vi har fått fra kontaktpersoner på institusjonene tidligere.

Figur 4.3: Andelen av studentene som har mottatt informasjon om undersøkelsen i ulike informasjonskanaler fordelt på svarprosenten på institusjonen de studerer ved. Studiebarometeret 2022.

Til slutt ser vi også på hvordan svarene fordeler seg på tidspunktet studentene svarte på undersøkelsen (figur 4.4). Vi har her fordelt studentene i fire grupper etter hvilken uke de svarte. Det er ingen store overraskelser her, jevnt over så oppgir de som har svart sent at de har fått informasjon gjennom flere kanaler enn de som svarte tidlig. Henvendelse på e-post/SMS fra institusjonen og informasjon på læringsplattform ser ut til å ha økende betydning fra uke til uke, og endringen fra uke 1 til uke 4 er stor (økning på 15 til 20 prosentpoeng). Andelen som får informasjon muntlig øker en del fra uke 1 til uke 2, men fra uke 2 til uke 4 er det ingen økning. I hele svarperioden er det også en relativt jevnt stor økning av studenter som svarer at de får informasjon fra tillitsvalgte/studentforeninger eller gjennom samtaler med medstudenter. Selv om dette ikke er mye brukte informasjonskanaler i utgangspunktet, har det trolig bidratt til å øke svarprosenten noe utover i svarperioden. Det er også noe økning gjennom svarperioden for de andre kanalene, men dette er informasjonskanaler som brukes og/eller har begrenset effekt på å påvirke studentene til å svare.

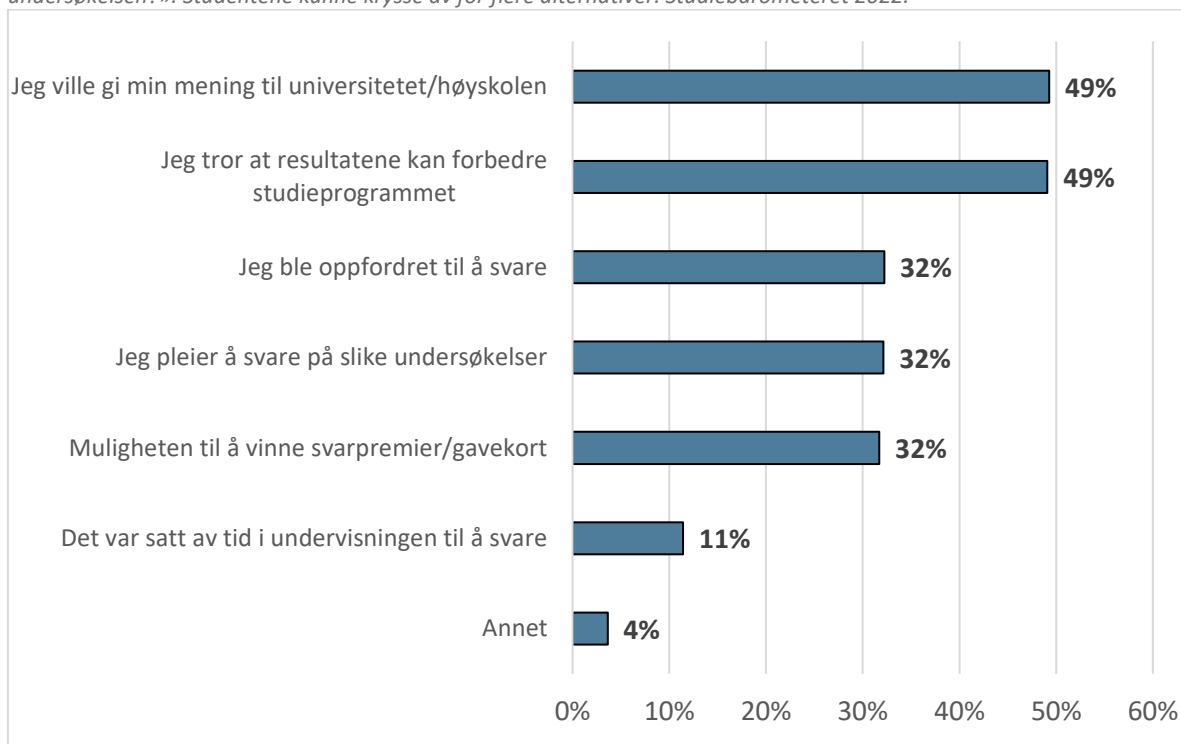
Figur 4.4: Andelen av studentene som har mottatt informasjon om undersøkelsen i ulike informasjonskanaler fordelt på hvilken uke de svarte på undersøkelsen. Studiebarometeret 2022.

4.6 Hvorfor svarte studentene på undersøkelsen?

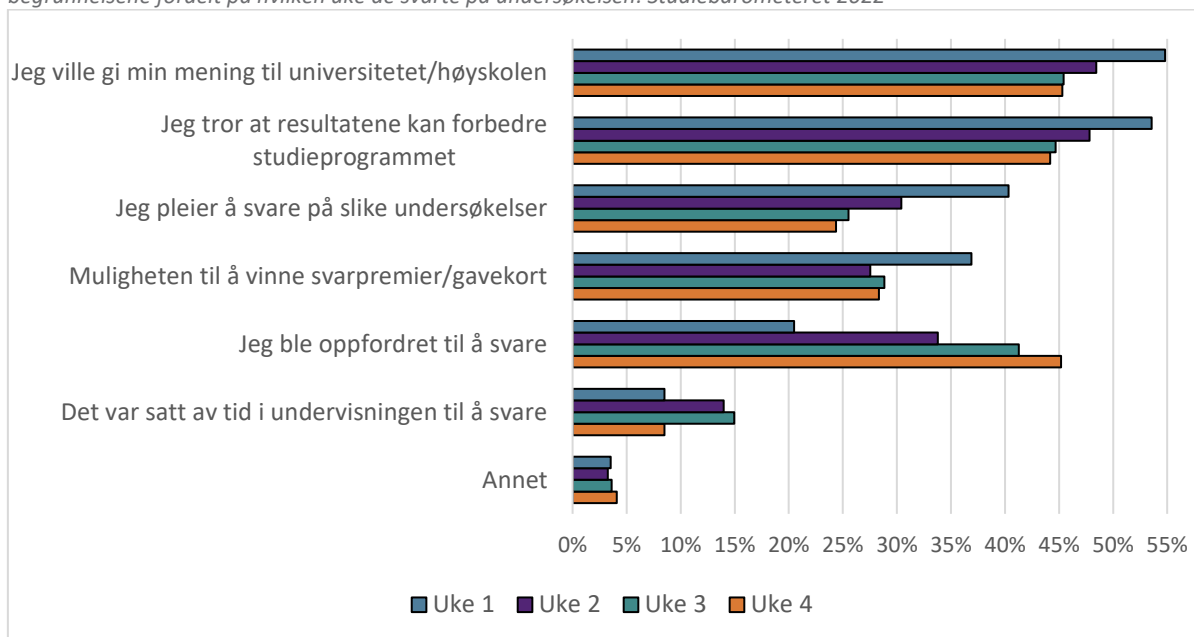
I tillegg til spørsmålet om hvor studentene fikk informasjon om undersøkelsen, fikk de spørsmål om hvorfor de valgte å svare på undersøkelsen. I figur 4.5 vises prosentandelene som valgte de ulike kategoriene. Også her var det mulig å krysse av for mer enn ett svar. De vanligste svarene var «jeg ville gi min mening til universitetet/høyskolen» og «jeg tror at resultatene kan forbedre studieprogrammet». Halvparten av studentene valgte disse alternativene. «Jeg ble oppfordret til å svare», «jeg pleier å svare på slike undersøkelser» og «muligheten til å vinne svarpremier/gavekort» ble oppgitt som årsaker av en tredjedel av studentene. Til slutt var det 11 % som svarte at det ble satt av tid i undervisningen og kun 4 % som valgte svarkategorien «annet».

Figur 4.5: Andelen av studentene som har valgt de ulike alternative på spørsmålet «Hvorfor svarte du på undersøkelsen?». Studentene kunne krysse av for flere alternativer. Studiebarometeret 2022.

Det er grunn til å tro at motivasjonen til de som svarer tidlig på undersøkelsen er noe annerledes enn motivasjonen til de som svarer sent på undersøkelsen. I figur 4.6 har vi derfor fordelt studentenes svar etter hvilken uke de svarte på undersøkelsen. For de fleste begrunnelsene er det en nedgang i andelen som mener den stemmer, jo senere ut i undersøkelsesperioden man kommer. Den eneste begrunnelsen som har en klart økende trend, er «Jeg ble oppfordret til å svare». Her er det en markant økning fra 20 % i uke 1 til 45 % i uke 4. For studentene som svarte i uke 4, var denne begrunnelsen like viktig som «Jeg ville gi min mening til universitetet/høyskolen» og «Jeg tror at resultatene kan forbedre studieprogrammet». Dette er ikke overraskende når vi ser dette i sammenheng med resultatene på spørsmålet om hvor de fikk informasjon om undersøkelsen. Også her økte andelen som opplevde ulike henvendelser fra ansatte eller studenter på institusjonen blant studentene som svarte sent i svarperioden. For eksempel svarte 45 % av studentene som svarte i uke 4, at de hadde fått henvendelse på e-post/SMS fra institusjonen. Selv om vi ikke vet nøyaktig hva som stod i disse e-postene og SMS-ene, så vil vi tro at de inneholdt oppfordringer til å svare på undersøkelsen.

Figur 4.6: Hvorfor studentene valgte å besvare undersøkelsen. Prosentandel studenter som valgte de ulike begrunnelsene fordelt på hvilken uke de svarte på undersøkelsen. Studiebarometeret 2022

4.7 Tidsbruk

Ved utsendelse av spørreskjemaet til studentene indikerte vi at det ville ta ca. 8–12 minutter å gjennomføre besvarelsen. Studentene kan starte å besvare skjemaet, ta en pause og fortsette senere. I mellomtiden kan skjemaet stå åpent, eller det kan lukkes og åpnes igjen. Med noen få unntak er det mulig å hoppe over enkeltspørsmål.

I beregningen av tidsbruk på utfylling av skjema har vi bare inkludert de som gjennomførte undersøkelsen på under 30 minutter. På den måten unngår vi at beregningen av tidsbruk påvirkes kraftig av de som har tatt lange pauser i utfyllingen. Flere av respondentene har en registrert tidsbruk på flere timer. Det er ikke mulig for oss å registrere pauser i utfyllingen eller bare registrere «aktiv tid».

Gjennomsnittlig tidsbruk var på omtrent 11,5 minutter i 2022. Dette er vesentlig mindre enn i 2021 hvor de brukte om lag 16 minutter på å svare på spørreskjemaet. For de som ikke svarte på minst ett av de to fritekstfeltene i undersøkelsen, var gjennomsnittlig tidsbruk på omtrent 10,5 minutter.

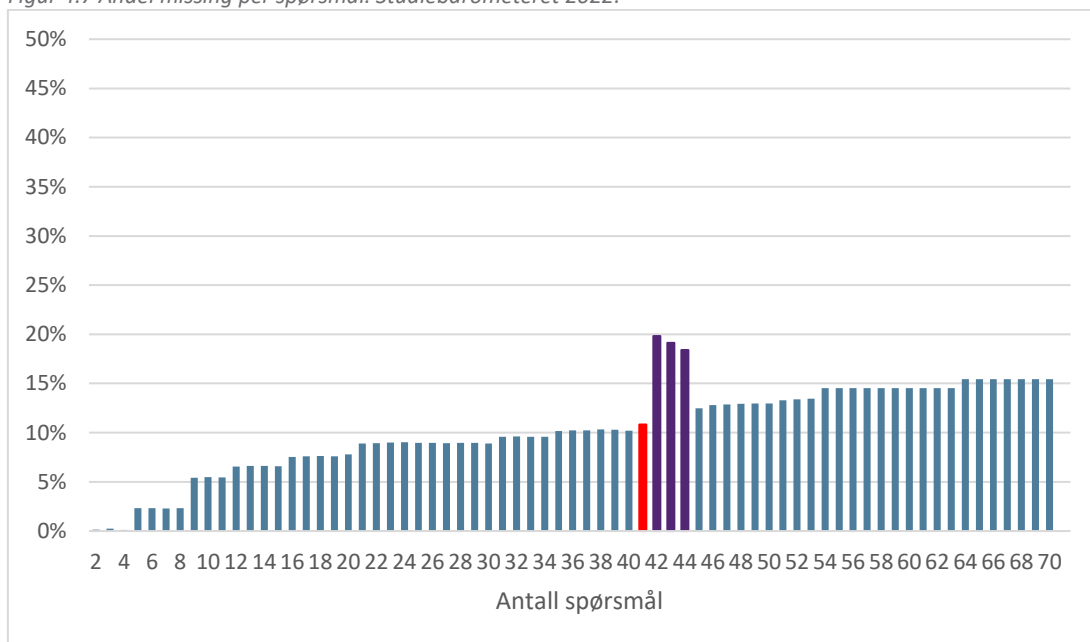
4.8 Frafall underveis i utfyllingen

34 933 studenter svarte på minst ett spørsmål i undersøkelsen. To spørsmål var obligatoriske å fylle ut: «Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på» og et spørsmål om samtykke til å koble svarene studenten har avgitt med bakgrunnsdata om studenten.

Vi måler frafall underveis ved å se på spørsmålet om overordnet tilfredshet. Da har vi et fast målepunkt fra år til år, og dette spørsmålet er plassert omtrent på samme sted i den faste delen av spørreskjemaet fra år til år. I 2020 var frafallet underveis i utfyllingen av skjemaet på 20 prosent, i 2021 var det på 16 prosent, mens det i 2022 hadde falt til 11 prosent. Årsaken til nedgangen er trolig at spørreskjemaet er kortere i 2022 enn i tidligere år.

Figur 4.7 viser andel «missing» for hvert av de faste spørsmålene i spørreskjemaet i 2022.

Figur 4.7 Andel missing per spørsmål. Studiebarometeret 2022.

Det faller fra flere respondenter jo lenger ut i undersøkelsen de kommer. Dette er ikke overraskende, da man vil forvente at en del respondenter vil gå lei underveis i undersøkelsen og ikke fullfører, og at tendensen vil øke jo flere spørsmål de har svart på. Det er verdt å merke seg at beregningen av «ikke besvart» inkluderer både de som har lukket skjemaet i nettleseren og dermed ikke svarer på flere spørsmål og de som fortsatt henger med i utfyllingen, men av en eller annen grunn ikke besvarer ett eller flere spørsmål.

Det er et hopp i frafallet etter første og andre spørsmålsbatteri. Vanligvis pleier hoppet etter første spørsmålsbatteri å være på rundt 5 prosent. I år er det nede i 2 prosent, mens hoppet etter andre spørsmålsbatteri er større enn vanlig. Etter andre spørsmålsbatteri er utviklingen som i tidligere år. Frafallet underveis i spørreskjemaet er imidlertid noe lavere i 2022 sammenlignet med 2021. Dette kommer i hovedsak av at spørreskjemaet er kortere.

Den røde søylen er det obligatoriske spørsmålet «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». De tre høyeste søylene, markert i lilla, er de tre spørsmålene om gjennomsnittlig tidsbruk på henholdsvis organiserte læringsaktiviteter, egenstudier og betalt arbeid. Disse har alltid en langt høyere andel «missing» enn de andre spørsmålene. Det skyldes både at spørsmålene i seg selv er mer krevende å svare på⁴, i tillegg til at det ikke er mulig å svare «Vet ikke» eller «Ikke relevant», som studentene har mulighet til på nesten alle andre spørsmål. De som enten ikke kan eller ikke vil svare her, blir dermed registrert som «ikke besvart», og det vil naturlig gi en høyere andel «ikke besvart» enn de andre spørsmålene.

5 Bearbeiding av data i etterkant

Etter at datafangsten er over, sitter NOKUT på en betydelig mengde informasjon om studiekvaliteten og studiehverdagen i norsk høyere utdanning. Dette er informasjon av interesse for flere, og derfor tilrettelegger NOKUT data for en rekke formål, slik som:

- Anonymiserte rådata til institusjonene, slik at institusjonene kan gå dypere inn i tallmaterialet som gjelder studieprogrammene ved egen institusjon.
- Grafiske rapporter til institusjonene, slik at det er lettere å få en overordnet oversikt over resultatene.
- Fil med anonymiserte institusjonsspesifikke data til Sikt, som gjør dette tilgjengelig i rapporteringsverktøyet Tableau, slik at hver institusjon kan se sine data der.
- Individdata som oversendes til og lagres hos Sikt, tilgjengelig for analyse- og forskningsformål.
- Visning i nettportalen på www.studiebarometeret.no

Videre foretar NOKUT egne analyser og rapporteringer av resultatene fra undersøkelsen, der områder av spesiell interesse eller aktualitet analyseres nærmere. Dette kan dreie seg om problemstillinger som ønskes undersøkt av institusjonene, media, Kunnskapsdepartementet og eventuelt andre, eller det kan være på grunnlag av interessante observasjoner i undersøkelsen gjort av NOKUT selv. Analysene publiseres på <https://www.nokut.no/studiebarometeret/analyser>.

Tidsserier

Det er spesielt krevende å synkronisere siste års data med data fra tidligere år. Dette er nødvendig for å kunne ha tidsserier på studieprogramnivå i nettportalen og i analyser. Hvert studieprogram må ha samme studieprogramkode og institusjonskode i alle de aktuelle årene. Mange studieprogrammer matcher ikke over tid. Årsakene kan være at de har skiftet studieprogramkode, at studieprogrammet er nytt, at et studieprogram er lagt ned eller at institusjonskoden er skiftet (typisk ved fusjoner). NOKUT tar en manuell gjennomgang av dataene for å fange opp de tilfellene av ikke-match som skyldes ting som endring av studieprogramkode.

Det kan også være endringer i spørsmålsformuleringer som gjør at det blir brudd i tidsserier.

Dubletter

Dubletthåndteringen, som er omtalt tidligere i rapporten, påvirker også databehandlingen i etterkant av undersøkelsen. Fellesgradsdubletter som ble fjernet før utsending av spørreskjema, dupliseres i etterkant slik at svarene deres gjelder begge studieprogrammene de er registrert ved². Dette er gjort i samråd med institusjonene.

Ferdige datasett

NOKUT opererer med flere parallelle datasett:

² Dette gjelder kun studenter registrert på fellesgrader som er registrert ved to institusjoner på det tidspunktet undersøkelsen utføres, og det omfatter svært få studenter.

- Unike respondenter for 2022, som brukes som basis for egne analyser og oversending til Sikt, der forskere kan bestille dataene.
- Alle respondenter for 2022 der svarene for fellesgradsstudenter som skal dupliseres er lagt til. Dette brukes som basis for oversending av data og resultater til institusjonene og som basis for datasettet omtalt i punktet under.
- Data fra flere år som inkluderer dupliserte fellesgradsstudenter. Dette brukes som basis for nettportalen.

Datasettene er nødvendige for å kunne tjene alle formålene nevnt tidligere i rapporten. Datasettene konverteres også til filer med studieprogram som observasjonsenhet i stedet for individ.

6 Indeksene i Studiebarometeret

Spørreskjemaet består av flere spørsmålsbatterier eller grupper av tematisk beslektede spørsmål, hvor hvert av spørsmålene er ment å belyse forskjellige aspekter ved et overordnet fenomen (for eksempel læringsmiljø). I nettportalen og i enkelte analyser presenteres disse spørsmålene samlet i form av indekser. Indeksverdiene er ment å gi et helhetlig bilde av det overordnede fenomenet vi forsøker å måle. Indeksverdiene er gjennomsnittscoren av hvert av disse beslektede spørsmålene. Alle svarene studentene gir inngår i beregning av gjennomsnitt.

Spørsmålsbatteriene har et innledende hovedspørsmål etterfulgt av påstander med en fem-delt Likert-skala som går fra 1 til 5. Ytterpunktene er enten merket med «ikke enig / helt enig», «ikke tilfreds / svært tilfreds» eller «i liten grad / i stor grad». Hvilke formuleringer som er brukt i de ulike spørsmålsbatteriene avhenger av ordlyden på det innledende hovedspørsmålet og hver enkelt påstand i batteriet. De fleste spørsmålsbatteriene er utviklet med tanke på at det skal konstrueres en indeks på bakgrunn av de enkelte spørsmålene/påstandene. For at disse indeksene skal gi meningsfulle resultater må hvert enkelt spørsmål måle den samme underliggende dimensjonen, og spørsmålene må ha en høy nok indre konsistens. Vi ser på samvariasjonen mellom de ulike spørsmålene, undersøker dimensjonalitetsreduksjon ved hjelp av faktoranalyse og indre konsistens ved hjelp av Cronbachs Alfa. Vi gjør også en kvalitativ vurdering av innholdet i spørsmålene.

Spørsmålene i Studiebarometeret gir ordinale data. Med andre ord vil et spørsmål med en fem-delt Likert-skala gi verdier som er gjensidig utelukkende og som kan rangeres, men vi kan ikke si noe sikkert om avstanden mellom verdiene. For eksempel kan vi si at 4 er høyere enn 2, men vi kan ikke si at det er dobbelt så høyt. Det kan også tenkes at avstanden mellom verdi 1 og 2 er større enn avstanden mellom verdi 3 og 4. Vanlig faktoranalyse forutsetter kontinuerlige data, med andre ord data på intervall- eller forholdstallsnivå. Rent praktisk kan man utføre en standard faktoranalyse på ordinale data, og i mange tilfeller vil det kunne gi et «godt nok» svar på spørsmålet om dimensjonalitet. Ulempen med en slik fremgangsmåte er at estimatene blir mindre presise.

Det finnes imidlertid alternativer som er tilpasset ordinale data. Et slikt eksempel er faktoranalyse basert på en polykorisk korrelasjonsmatrise. Polykorisk korrelasjon kan brukes på ordinale data dersom man kan forutsette at de ordinale variablene er en kategorisering av en normalfordelt og kontinuerlig latent variabel. I praksis er det ikke mulig å undersøke hvorvidt denne forutsetningen holder, og man må derfor gjøre en teoretisk antagelse. I vårt tilfelle er variablene basert på spørsmål om holdninger og oppfatninger om ulike sider ved kvaliteten på et studieprogram. Det er rimelig å anta at dette egentlig er

kontinuerlige fenomener som deretter er blitt kategorisert i et spørreskjema. Metoden vi bruker er å først beregne en korrelasjonsmatrise med polykoriske korrelasjoner. Deretter utfører vi en faktoranalyse med utgangspunkt i korrelasjonsmatrisen. Resultatene fra en faktoranalyse utført på en polykorisk korrelasjonsmatrise kan tolkes på samme måte som resultatene fra en vanlig faktoranalyse.

Som en hovedregel forholder vi oss til Kaisers kriterium som sier at man beholder alle faktorer med en «eigenvalue» høyere enn 1. Kaisers kriterium er en velkjent og ofte brukt metode for å identifisere antall faktorer. Metoden er blitt kritisert for å være noe upresis ved at den kan føre til en overestimering av antall faktorer. Vi vurderer at denne metoden er akseptabel til vår bruk. I noen tilfeller, for eksempel dersom en faktor har en eigenvalue som kun er marginalt høyere enn 1, kan vi gjøre andre vurderinger. Hensikten med faktoranalysene er å sikre at vi ikke beregner en indeks for en gruppe av spørsmål som egentlig måler to (eller flere) helt forskjellige ting.

Når det gjelder hvilke variabler som skal inngå i indeksen (faktoren), setter vi en nedre grense for faktorladningene på 0,4. Dette er forholdsvis liberalt, og man kunne argumentert for en strengere grense på for eksempel 0,6. I vårt tilfelle er imidlertid ikke hensikten å redusere antall variabler i en indeks mest mulig, men å sørge for at alle variablene vi bruker i en indeks er knyttet til den samme underliggende dimensjonen. Spørsmålsbatteriene i Studiebarometeret inneholder typisk en håndfull variabler. Dersom vi skulle konstruert noen få indekser på bakgrunn av et høyt antall variabler, ville det vært mer naturlig med en høyere grenseverdi.

Etter at faktoranalysen er utført, beregner vi Cronbachs Alfa for de variablene som inngår i den identifiserte faktoren/indeksen. Alfa er et mål på indre konsistens. Dette kan forstås som at Alfa måler hvor godt relatert de enkelte variablene er som en gruppe. En høy Alfa trenger ikke nødvendigvis å bety at alle variablene er knyttet til den samme underliggende dimensjonen. Dette er årsaken til at vi utfører en faktoranalyse først. Når det gjelder Alfa, opererer vi ikke nødvendigvis med en absolutt terskelverdi, men vi ønsker i hovedsak at Alfa skal være minst 0,7. En vanlig praksis er å si at en Alfa på minst 0,7 er «akseptabelt», mens en Alfa på minst 0,8 er «bra» og en Alfa på minst 0,9 er «utmerket». Samtidig kan en Alfa nær 1,0 (typisk over 0,95) tyde på at flere av spørsmålene som inngår er nesten helt like hverandre. I slike tilfeller vil vi vurdere hvorvidt ett eller flere av spørsmålene bør tas ut av indeksen.

Vi utfører en faktoranalyse etterfulgt av en beregning av Alfa for alle spørsmålene innenfor hvert enkelt spørsmålsbatteri for de spørsmålsbatteriene hvor vi er interesserte i å beregne en indeks. Som et eksempel på denne prosessen utfører vi først en faktoranalyse på fem variabler fra spørsmålsbatteri A. Dersom faktoranalysen identifiserer én tydelig faktor og alle de fem variablene har tilstrekkelig høye faktorladninger, går vi videre med alle variablene. Dersom kun fire av de fem variablene har tilstrekkelig høye faktorladninger, går vi kun videre med disse fire variablene.

7 Studieprogrammene og nettportalen

Hvert år publiseres resultatene fra studentundersøkelsen i nettportalen Studiebarometeret.no. I portalen er det mulig å søke opp og se resultater for hvert enkelt studieprogram og å sammenligne resultatene fra inntil tre forskjellige program. I tillegg blir resultatene vist sammen med gjennomsnittet for utdanningsgruppen³ programmet tilhører så lenge det er mange nok program med mange nok svarende innenfor denne utdanningsgruppen. Dersom det er for få program med mange nok svarende i utdanningsgruppen, vises gjennomsnittet for faggruppen programmet tilhører. Dersom det er for få svar innenfor faggruppen, vises ingen ytterligere snittverdier. Brukere av nettportalen kan også velge tidsserievisning og sammenligne resultatene med tidligere år. I tillegg er det mulig å se mer detaljerte statistiske data som svarfordeling og standardavvik.

Resultatene fra studentundersøkelsen vises i nettportalen med gjennomsnittlige score på spørsmålene i skjemaet. Gjennomsnittscoren beregnes både på enkeltspørsmål og på grupper av beslektede spørsmål, kalt indekser (beskrevet i kapittel 5).

7.1 Studieprogrammer og terskelverdier

Populasjonen for Studiebarometeret 2022 er fordelt på om lag 1 900 studieprogrammer. Mange studieprogram er små, med få mottakere av spørreskjema. For å unngå at enkelt svar skal gi store utslag og samtidig sikre anonymitet for studentene opererer NOKUT med nedre terskelverdier for visning av svardata i nettportalen:

- Mellom 6 og 9 svarende og svarprosenten høyere enn 49,5 prosent
- Minst 10 svarende og svarprosent høyere enn 19,5 prosent

I 2022 var det 954 (49,7 prosent) av studieprogrammene som ikke tilfredstilte terskelverdiene, mens 965 (50,3 prosent) av studieprogrammene tilfredstilte terskelverdiene for nettportalen.

Hovedårsaken til at studieprogrammene ikke når terskelverdiene er et lavt antall studenter på studieprogrammene. 10 prosent av alle studieprogrammene hadde færre enn seks studenter i populasjonen, og 34 prosent hadde færre enn seks svarende.

7.2 Sammenslåing av data og visning i nettportalen

For å kunne vise svardata for flere studieprogram slår vi sammen svardata fra 2021 og 2022 for de studieprogrammene som ikke tilfredstilte terskelverdiene i 2022. For at et program skal vises med sammenslåtte data må minst 3 studenter ha svart på årets undersøkelse, og disse må utgjøre minst en fjerdedel av det samlede antall svar inneværende og foregående år.

For 587 studieprogrammer ble resultatene for 2021 og 2022 slått sammen. Av disse var det 243 som ikke oppfylte terskelverdiene selv etter sammenslåing, mens 344 oppfylte terskelverdiene etter sammenslåingen.

³ I nettportalen grupperes studieprogrammene i fagfelt, faggruppe og utdanningsgruppe. Dette er kategoriseringer av studieprogram som er hentet fra SSBs Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS). Hvert studieprogram er plassert i NUS-kodeverket. Fagfelt er øverste nivå i NUS, disse fremkommer som de åtte hovedkategoriene på Studiebarometerets forside. I hvert fagfelt finnes det flere faggrupper (plassert under hvert fagfelt på forsiden), som igjen er delt inn i utdanningsgrupper.

Til sammen blir det vist resultater i nettportalen for 1309 studieprogrammer. De studieprogrammene som ikke oppfyller terskelverdiene for visning av resultater, er likevel søkbare og synlige med navn og bakgrunnsinformasjon i portalen.

For Studiebarometeret 2022 viser portalen svardata for 68 prosent av alle programmene, en nedgang fra 75 prosent i fjor. Det er to årsaker til at visningsgraden har gått ned. Det ene er lavere svarprosent og det andre er at det i år er færre studenter per program enn i 2021. Omtrent 90 prosent av studentene som er invitert til å delta i undersøkelsen, går på et studieprogram som vi viser resultater for.

På bakgrunn av innspill fra sektoren har NOKUT også innført et varsel i portalen for programmer der det er få svarende, men ikke for få til at resultatene vises. Ved 15 eller færre svarende dukker det opp et varsel («NB! Få svarende») på programsiden. Terskelen er satt til under 16 svarende, siden NOKUT vurderer at under dette antallet vil en enkelt respondent potensielt kunne ha uforholdsmessig stor innflytelse på snittverdiene på programmet (om de avgir svar i de ekstreme endene av skalaen). I 2021 vises 604 programmer med varsel i portalen.

Vedlegg 1 – Oversikt over spørreskjemaet

Vedleggstabell 1: Oversikt over spørreskjemaet. Studiebarometeret 2022

Tema	Svarskala	Merknad
Undervisning	Ikke enig – helt enig	Sist endret i 2018
Tilbakemelding og veiledning	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Noe justert i 2018
Omfang av tilbakemelding og veiledning	Antall ganger	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2015
Faglig og sosialt miljø	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Sist endret i 2015
Organisering av studieprogrammet	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Sist endret i 2017
Vurderingsformer	I liten grad – i stor grad	Sist endret i 2017. Har fritekstfelt (nytt i 2019).
Medvirkning	I liten grad – i stor grad	Endret i 2018. Kun ett av spørsmålene med i 2020-2022.
Eget læringsutbytte	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Fra 2013
Eget engasjement	Ikke enig – helt enig	Sist endret i 2014
Digitale verktøy - bruk i undervisningen	Aldri - ofte	Nytt i 2022
Digitale verktøy – bidrag til god læring	Ikke i det hele tatt – i stor grad	Nytt i 2022
Overordnet tilfredshet	Ikke enig – helt enig	Fra 2013
Tidsbruk på faglige aktiviteter og betalt arbeid	Antall timer	Sist endret i 2014
Praksis	Ikke tilfreds – svært tilfreds	Ny i 2020. Kun til de som har hatt praksis.
Tilknytning til arbeidslivet	I liten grad – i stor grad	Endret i 2019.
Bruk av ulike undervisningsformer	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2014
Undervisningsformenes bidrag	I liten grad – i stor grad	Valgfritt på institusjonsnivå, fra 2014
Informasjon om deg		
Generelle kommentarer om studieprogrammet		
Generelle kommentarer om undersøkelsen		
Hvor fikk du informasjon om undersøkelsen?		
Hvorfor svarte du på undersøkelsen?		
Samtykke		

Vedlegg 2 – Epostinvitasjon til studentene

Kjære student, si din mening om studieprogrammet ditt!

Dette er en invitasjon til å delta i Studiebarometeret – den nasjonale undersøkelsen om studiekvalitet.

Scroll down to see the invitation in English.

Undersøkinga er òg tilgjengeleg på nynorsk.

Formål

Studiebarometeret fanger opp studentenes syn på utdanningskvalitet, for å øke studiekvaliteten og gi nyttig informasjon til høyskoler/universiteter, studenter og andre. Dette gjør det mulig å forbedre studieprogrammene. I tillegg brukes resultatene til forskning på utdanningskvalitet, og de publiseres på studiebarometeret.no som gjennomsnitt per studieprogram. Undersøkelsen utføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Undersøkelsen går til studenter i 2. eller 5. studieår, og studenter i 3. studieår på utvalgte institusjoner. Totalt får ca. 95 000 studenter tilsendt undersøkelsen. Vi har fått tillatelse fra universitetet/høyskolen til å hente ut direkte personidentifiserbare opplysninger (e-postadresse og telefonnr.) og indirekte personidentifiserbare opplysninger (studieprogram, kjønn, alder, kommunetilhørighet ved søknadstidspunkt, opptaksgrunnlag (generell studiekompetanse, yrkesfag eller lignende), karaktersnitt fra videregående og universitetet/høyskolen og statsborgerskap).

Hva innebærer det for deg å delta i undersøkelsen?

Å delta innebærer å fylle ut et spørreskjema. Dette tar ca. 8-12 minutter. Alle som svarer er med i trekningen av 5 gavekort på 5 000 og 15 gavekort på 1 000 kr.

Det er frivillig å svare, og du kan når som helst trekke kreve at svarene du har gitt slettes uten å oppgi noen grunn.

Trykk på knappen under for å svare på undersøkelsen:

Lenken er personlig og må ikke videresendes!

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

All informasjon som samles inn behandles konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Det vil ikke bli offentliggjort data som kan identifisere den enkelte. Rambøll AS bistår NOKUT i gjennomføringen og utsendingen av undersøkelsen og har tilgang til e-postadresser og telefonnummer frem til undersøkelsen stenges. NOKUT samarbeider med den enkelte høyskole og universitet. Disse vil få tilgang til svardata, men ikke identifiserbare personopplysninger som f.eks. e-postadresse, kjønn og alder.

Bakgrunnsinformasjon utleveres fra institusjonene til NOKUT for alle studentene, på bakgrunn av en rettslig forpliktelse. Informasjonen benyttes i en frafallsanalyse som gjennomføres på bakgrunn av allmenn interesse. Det gjelder også de som ikke svarer. Dette for å undersøke om svarene vi får er representative, noe som er svært viktig for å kunne tolke resultatene. Det er mulig å reservere seg mot dette ved å sende e-post til res-studiebarometeret@nokut.no. I frafallsanalysene benytter vi kun kjønn, alder, kommunetilhørighet og karaktersnitt. For studenter som ikke svarer på undersøkelsen vil disse opplysningene slettes innen 15. februar 2023, mens andre personopplysninger vil slettes senest 1. desember 2022.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter prosjektet?

Direkte personidentifiserbare opplysninger (kontaktinformasjon) vil slettes av NOKUT senest 15. februar 2023. Indirekte personidentifiserbare opplysninger vil kobles med svarene dine og være tilgjengelig for analyse- og forskningsformål ved at de lagres av NOKUT ut 2027 og av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør ut 2032. Dette forutsetter at du samtykker til dette til slutt i spørreskjemaet. Dersom du ikke samtykker vil også disse opplysningene bli slettet senest 15. februar 2023.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg
- å få rettet personopplysninger om deg
- å få slettet personopplysninger om deg
- å få utlevert en kopi av dine personopplysninger
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Ditt samtykke er lovlig grunnlag for vår behandling av spørreskjemadataene, til å koble dem med bakgrunnsopplysninger fra universitetenes og høyskolenes interne systemer, og til videre lagring av indirekte personidentifiserende opplysninger etter prosjektslutt. På oppdrag fra NOKUT har Sikt - personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål om undersøkelsen, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Prosjektgruppa: studiebarometeret@nokut.no.
- NOKUTs personvernombud: personvernombudet@nokut.no
- For spørsmål om personvernvurderingen av dette prosjektet: Sikt – personverntjenester, på epost (personverntjenester@sikt.no) eller telefon: 53 21 15 00.

Vennlig hilsen NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen)

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)